Us convidem a consultar la Memòria 2020 de l'ICAC!

L'any 2020 quedarà per sempre gravat en la nostra memòria. Ha estat un any marcat per la suspensió de l'activitat presencial i de tot tipus d'activitats, congressos, viatges, estades, treballs de camp, recerca de laboratori, conferències o activitats de socialització.

L'**afectació de la pandèmia en l'àmbit de l'arqueologia** ha estat important. Una enquesta feta per la Plataforma Estatal de Professionals de l'Arqueologia parlava de pèrdues d'uns 36 milions d'euros a tot l'estat, només en la primera onada; en un sector molt vulnerable i fràgil, amb una aturada o disminució de l'activitat molt alta.

A l'ICAC les activitats van començar a reprendre's el mes de juny, però amb moltes limitacions. És difícil posar xifres col·lectives de disminució de l'activitat i de les afectacions laborals en un sector molt fràgil que ja havia estat molt castigat per la crisi del 2008. Als centres de recerca i, en concret, a l'ICAC l'impacte directe ha estat menor; però, indirectament, també força significatiu.

Malgrat la incidència de la pandèmia, l'ICAC tanca el 2020 amb un balanç positiu de la seva activitat i producció científica

Tot i amb això, el 2020 ha estat un any positiu per a l'Institut, en la mateixa línia dels balanços fets en anys anteriors. De fet, l'any acabava amb l'aprovació pel Consell de Direcció del Pla quadriennal d'activitats de l'ICAC per al període 2021-2024, que estableix les línies estratègiques d'actuació i els reptes de futur del centre.

Els eixos més ambiciosos del **Pla d'actuació 2021-2024** passen per mantenir i consolidar la **internacionalització de la recerca**, ampliar les fonts de finançament a través de programes europeus, implementar l'**estabilització del personal investigador** amb la creació de noves places d'investigador sènior (R4) amb contracte laboral indefinit, fomentar

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

les posicions postdoctorals (R2 i R3) i predoctorals (R1) i desenvolupar la carrera investigadora; així com dur a terme la reforma i l'**adequació dels espais de treball**, laboratoris i infraestructures de la seu de l'Institut a Tarragona.

(cc) BY

Imatge de l'última activitat presencial que es va poder fer a l'ICAC el 2020! VII edició del Seminari Epigrafia i Societat a Tàrraco a l'ICAC, amb Ada Lasheras, el 9 de març de 2020.

Amb el passat Consell de Direcció (23 de juny de 2021) queda aprovada la Memòria d'activitats de l'ICAC 2020, disponible a la web i al portal Recercat.

A mode de resum, l'activitat del 2020 a l'ICAC s'ha caracteritzat per:

- La renovació del segell HRS4R, amb la conclusió del Pla d'Acció 2015-2020 i la redacció del nou Pla d'acció actualitzat (HRS4R Action Plan 2021−2023). El nou pla és el resultat d'un procés global d'avaluació de l'estratègia HRS4R a l'ICAC, que va culminar amb l'avaluació positiva del grup d'experts de la CE el passat març de 2021.

- La consolidació del **creixement del personal investigador**, que s'ha incrementat en 12 persones els darrers 4 anys, especialment el personal postdoctoral, que avui constitueix el 26 % del personal investigador i que continua mantenint una tendència a l'alça, aconseguida a través de programes competitius (RyC, MSCA, JdC, BP, CIP, FPI, FI, FPU).
- La **internacionalització de la recerca**, fet que es fa palès amb la mobilitat del personal investigador i, sobretot, amb el nombre de projectes en curs a diferents països de la conca mediterrània i perimediterrània: França, Itàlia, Grècia, Tunísia, Egipte, Israel, Turquia i Índia.
- El compromís de l'ICAC amb l'**accés obert**, la bona presència a Recercat i al Portal de la Recerca de Catalunya.
- En conjunt, els bons indicadors obtinguts de la recerca científica del centre.

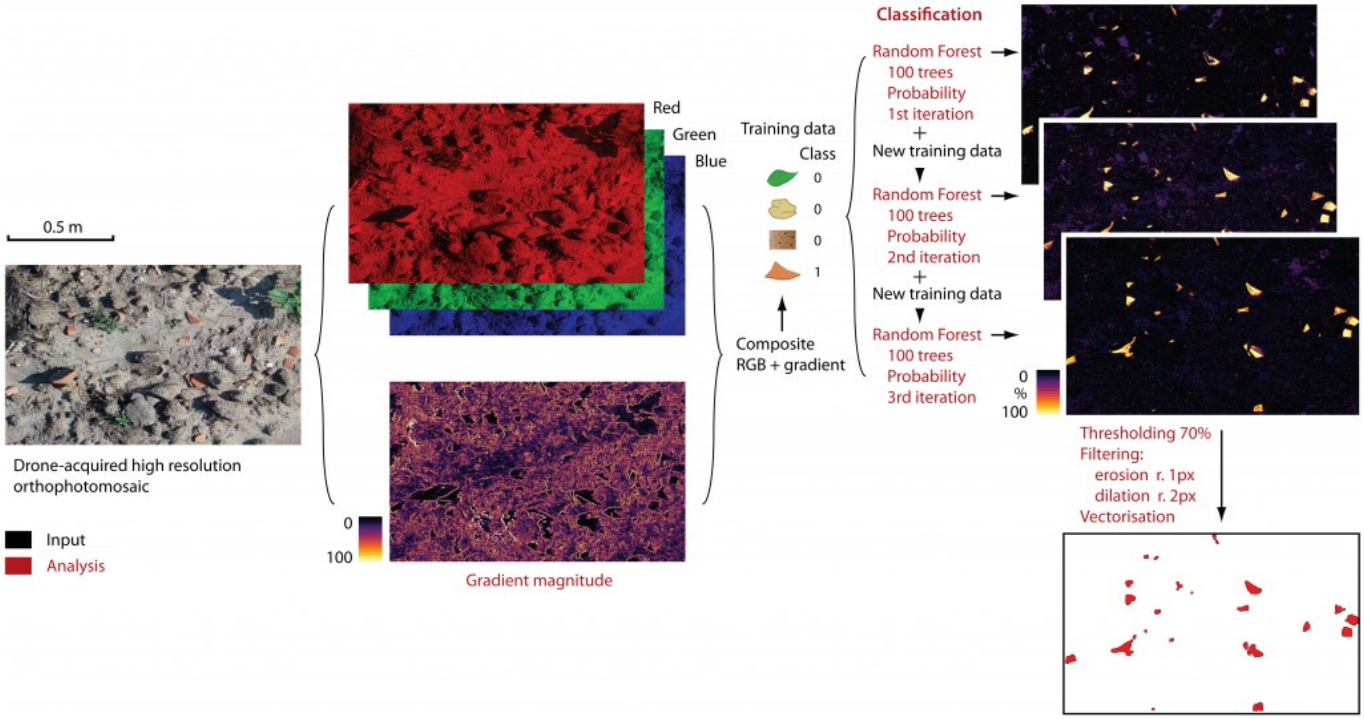

Topografia del poblat ibèric de Castellons (Flix). A la foto, Iñaki Matias (Tecnologies de Documentació Gràfica de l'ICAC). Foto: ICAC.

L'impacte de la recerca

L'impacte de la recerca duta a terme ha assolit una fita excepcional amb la **concessió del guardó Emerging Investigator Award 2019** de la revista *Journal of Archaeological Science* i l'entitat internacional Society for Archaeological Sciences (SAS), en reconeixement a la recerca publicada per Hèctor A. Orengo i Arnau Garcia-Molsosa a l'article "A brave new world for archaeological survey: Automated machine learning-based potsherd detection using high-resolution drone imagery".

> El jurat del guardó **Emerging Investigator Award 2019** va valorar especialment la combinació visionària de fotogrametria basada en drons, aprenentatge automàtic i computació paral·lela en un entorn de codi obert, amb el potencial de revolucionar els mètodes convencionals de la prospecció arqueològica.

"Workflow". Mostra (Hèctor A. Orengo & Arnau Garcia-Molsosa, 2019)

En l'àmbit de la **transferència** i de l'impacte en la societat de la nostra recerca, cal destacar l'execució del **projecte TarrAcro-Polis: un viatge científic de 2.000 anys d'història**, amb la participació del Museu Bíblic Tarraconense i l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura (ETSA) de la Universitat Rovira i Virgili, amb la inauguració d'un espai museogràfic a les instal·lacions del Museu Bíblic per a la interpretació històrica de l'acròpolis de la ciutat.

Finalment, s'ha produït **un canvi important en el programa de postgrau de l'ICAC**: el Màster interuniversitari en Arqueologia Clàssica, vigent ininterrompudament durant catorze edicions des del curs 2006-2007, ha entrat en una fase de transformació i renovació.

Aviat veurà la llum un nou projecte de formació: el Màster en Arqueologia Clàssica Aplicada.

La competitivitat, el nombre d'ofertes de màster similars, la crisi econòmica o la reforma dels programes de grau són algunes de les raons que expliquen l'actual situació del programa. Això ha servit, no obstant, per a millorar i elaborar **un nou projecte de formació**, amb la denominació de Màster en Arqueologia Clàssica Aplicada i que serà també interuniversitari (UAB-ICAC-URV), de 60 crèdits, més especialitzat i en format semipresencial.

Castellet de Banyoles. Recollida de mostres per a anàlisis interdisciplinàries sobre una llar de foc del jaciment ibèric del Castellet de Banyoles (Tivissa, Ribera d'Ebre). Fotografia del Projecte TRANSCOMB (ICAC), liderat per Maria Carme Belarte (ICREA-ICAC).

Al document de la memòria podeu consultar totes les dades referents a l'activitat de l'ICAC de 2020 i, en més detall, la producció científica del personal investigador de l'Institut, amb fitxes personals per a cada investigador/a.

Balanç d'activitat del primer semestre de 2021

Avui podem fer també un balanç de l'activitat del primer semestre de 2021, en què destaca el **desplegament del primer any del Pla d'Actuació 2021-2024**. Aquest nou Pla posa el focus en els següents objectius:

1. Mantenir i consolidar la internacionalització de la recerca.
2. Consolidar i incrementar la captació de recursos econòmics externs per via competitiva.
3. Incrementar i consolidar el nombre de Grups de Recerca reconeguts de l'ICAC.
4. Treballar les bases per a la carrera investigadora R4 a l'ICAC.
5. Treballar el protocol per a l'avaluació del personal de l'ICAC.
6. Impulsar el nou Màster Interuniversitari en Arqueologia Clàssica Aplicada URV-ICAC-UAB, amb un pla d'estudis de 60 crèdits i ensenyament semi presencial, amb l'inici previst pel curs 2022-2023.
   D'altra banda, **l'estratègia d'internacionalització es consolida** amb la signatura d'importants convenis amb:

- La Universitat de Cambridge per al projecte MAHSA, Mapping Archaeological Heritage in South Asia, finançat per la Fundació Arcadia (UK).
- La Universitat de Gènova per al projecte 'Landscape of Transhumance: Environmental archaeology research between the Eastern Pyrenees (Spain) and the Maritime Alps (Italy)'.
- La Universitat de Montpellier –CNRS (ASM) per al projecte d'estudi de la vil·la

de SaintBezard a Aspiran (Hérault-Fr): vitícola i taller d'àmfores.

Seguim treballant per a aconseguir els millors resultats possibles per a l'any 2021 i fer arribar la nostra producció científica al conjunt de la societat!

Aquest 2020 hem reprès el programa de divulgació científica a Tarragona Ràdio: Toquem Pedra! A la imatge, Alexandra Livarda (esquerra) amb Lídia Colominas i Pep Sunyé durant la gravació del primer programa de 2020 (© ICAC).